Pytania i odpowiedzi

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

1. Czym jest dodatek osłonowy?

17 grudnia 2021 r. Sejm przyjął ustawę o dodatku osłonowym. Jest to kluczowy element rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, który ma zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności.

Wsparcie obejmie blisko 7 mln gospodarstw domowych, co stanowi prawie połowę wszystkich gospodarstw w naszym kraju. Na ten cel przeznaczymy bezprecedensową kwotę ponad 4 mld zł.

Rozwiązanie to, wraz z obniżkami podatku VAT oraz akcyzy na paliwo, gaz i energię, jest elementem Tarczy Antyinflacyjnej i realnym wsparciem dla naszych obywateli.

Stawki dodatku osłonowego, które są uzależnione m.in. od wysokości dochodu i liczby osób w gospodarstwie domowym, wyniosą od 400 zł rocznie dla osób samotnych do 1437,50 zł rocznie dla największych gospodarstw domowych. Takie rozwiązanie pozwoli na skuteczne wsparcie rodzin wielodzietnych, które najbardziej dotknął wzrost cen energii i żywności.

2. Komu przysługuje dodatek osłonowy?

Dodatek przysługuje gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody netto nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym, bądź 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

3. Na jakich zasadach określana będzie wysokość dochodów?

Podstawowym założeniem dodatku osłonowego było objęcie nim dużej liczby beneficjentów. Dlatego jako podstawę do stwierdzenia prawa do dodatku przyjęto w uproszczeniu dochód, osiągany „na rękę" czyli netto. Jakkolwiek szczegółowe zasady w tym zakresie określone są w ustawie o świadczeniach rodzinnych.

Wysokość dochodów gospodarstwa domowego ustalana będzie na podstawie definicji dochodu określonej w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych [1]. Zgodnie z tą definicją dochód oznacza, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:

a) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.) [2], pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,

b) dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,

c) inne enumeratywnie wskazane dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

4. Czy osoba zarabiająca pensję minimalną (3010 zł brutto w 2022 roku) otrzyma dodatek osłonowy?

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu dla potrzeb przyznania dodatku osłonowego ustalana będzie na podstawie dochodów osiągniętych w:

a) roku 2020, tj. przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożony zostanie wniosek o dodatek osłonowy – w przypadku wniosku o dodatek osłonowy złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca 2022 roku;

b) roku 2021, tj. ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożony zostanie wniosek o dodatek osłonowy – w przypadku wniosku o dodatek osłonowy złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 października 2022 roku.

Zatem pensja minimalna uzyskana w 2022 roku nie będzie brana pod uwagę.

5. Jakie maksymalne wynagrodzenie (netto/brutto) może przypadać na gospodarstwo domowe w poszczególnych scenariuszach liczebności?

Wskazany dochód przy określonych progach nie obejmuje wyłącznie wynagrodzeń poszczególnych osób w gospodarstwie domowym. (patrz pytanie 3) Dochód ustalany będzie na podstawie definicji dochodu określonej w ustawie o świadczeniach rodzinnych [1].

6. Jaką maksymalnie emeryturę/rentę może pobierać senior, żeby otrzymać dodatek osłonowy?

Wskazany dochód przy określonych progach nie obejmuje wyłącznie emerytur lub rent poszczególnych osób w gospodarstwie domowym. Zgodnie z odpowiedzią na pytanie 1 dochód ustalany będzie na podstawie definicji dochodu określonej w ustawie o świadczeniach rodzinnych [1].

7. Czy wieloosobowe gospodarstwo domowe tworzą także osoby w nieformalnych związkach?

Gospodarstwo domowe tworzy osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe). W związku z powyższym gospodarstwo domowe mogą tworzyć także osoby w nieformalnych związkach [3].

8. Jak określana jest liczebność gospodarstwa, w którym mieszkają osoby bez małżeństwa?

We wzorze wniosku o wypłatę dodatku osłonowego konieczne będzie wskazanie osób tworzących gospodarstwo domowe wnioskodawcy[4]. Poprawność wypełnienia wniosków będzie weryfikowana przez pracowników gmin. Warto zaznaczyć, że złożenie nieprawdziwego oświadczenia we wniosku, będzie zagrożone sankcjami karnymi.

9. Czy osoby mieszkające w wynajętych mieszkaniach będą uprawnione do otrzymywania dodatku osłonowego?

Prawo do dodatku osłonowego nie ma nic wspólnego z własnością czy wynajmowaniem mieszkania. Każda osoba może ubiegać się od dodatek osłonowy prowadząc gospodarstwo jednoosobowe lub tworząc z innymi osobami gospodarstwo wieloosobowe. Wnioskodawca będzie zobowiązany podać we wniosku swoje dane, w tym adres zamieszkania w przypadku gdy prowadzi gospodarstwo jednoosobowe lub jeśli prowadzi gospodarstwo wieloosobowe swoje dane, w tym adres zamieszkania i dane innych osób tworzących z nim gospodarstwo domowe wieloosobowe. Istotne jest, że w przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złoży więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany będzie wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Ponadto obowiązywać będzie zasada, ze jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

10. Co w przypadku, gdy o dodatek podając adres wynajmowanego mieszkania zawnioskuje także właściciel?

Prawo do dodatku osłonowego danej osoby nie ma nic wspólnego z własnością czy wynajmowaniem mieszkania.

11. Gdzie znajdę wniosek o wypłatę dodatku osłonowego?

Wniosek o wypłatę dodatku osłonowego znajduje się w podzakładce do pobrania.

12. Mam pytania odnośnie sposobu wypełnienia wniosku o wypłatę dodatku osłonowego. Gdzie znajdę instrukcję do niego?

Instrukcję jak wypełnić wniosek o wypłatę dodatku osłonowego znajduje się w podzakładce do pobrania.

13. Jakiej wysokości dopłaty będą wypłacane w ramach dodatku osłonowego?

Jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 400/500 zł* przy założeniu że jej dochód nie przekroczy 2100 złotych,

Gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 600/750 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,

Gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 850 zł/1062,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,

Gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 1150 zł/ 1437,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę.

Co ważne, dodatek osłonowy ma charakter świadczenia socjalnego, dlatego nie będzie on objęty podatkiem dochodowym, ani nie będzie podlegał egzekucji. Podane kwoty dodatku to kwoty, które są wypłacane bezpośrednio beneficjentowi.

Warto zaznaczyć, że obowiązywać będzie tzw. zasada złotówka za złotówkę co oznacza, iż dodatek osłonowy będzie przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku będzie pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych będzie wynosić 20 zł. Poniżej 20 zł kwota dodatku osłonowego nie będzie wypłacana.

*Kwota dofinansowania uzależniona od źródła ogrzewania

14. Kiedy wypłacane będą świadczenia z tytułu dodatku osłonowego?

Istnieją następujące możliwości:

Jeśli wniosek złożony został do 31 stycznia 2022 r. - dodatek wypłacony będzie w dwóch ratach: pierwsza rata dodatku wypłacana zostanie do 31 marca, a druga między 1 kwietnia a 2 grudnia 2022 r.

Jeśli wniosek złożony został po 31 stycznia 2022 r. – dodatek wypłacony będzie jednorazowo niezwłocznie po przyznaniu tego dodatku. Terminem końcowym wypłaty dodatku osłonowego jest 2 grudnia 2022 r.

Wnioski złożone po 31 października 2022 r. nie będą rozpatrywane.

15. Co się stanie, jeśli spóźnię się ze złożeniem wniosku?

Ci, którzy nie złożą wniosku w terminie do 31 stycznia, nadal będą mogli ubiegać się wsparcie. Wówczas muszą złożyć wniosek najpóźniej do 31 października 2022 r. W tym przypadku wyplata 100 % dodatku zostanie zrealizowana najpóźniej do 2 grudnia 2022 r.

Wnioski złożone po 31 października 2022 r. nie będą rozpatrywane.

16. Czy gdy po przyznaniu dodatku, który ma być wypłacany w dwóch ratach, ale jeszcze przed wypłatą drugiej raty zajdą jakieś zmiany w sytuacji gospodarstwa domowego, np. śmierci osoby wchodzącej w skład gospodarstwa domowego lub powiększenia składu gospodarstwa domowego o nową osobę (kolejne dziecko), na skutek czego kwota dodatku mogłaby być niższa lub wyższa, to czy będzie to miało jakieś znaczenie? Czy osoba, której przyznano dodatek powinna ten fakt zgłosić organowi gminnemu i czy może dojść do zmiany decyzji w kwestii wysokości dodatku?

Każdy wniosek będzie rozpatrywany zgodnie ze stanem faktycznym na dzień złożenia wniosku. Jeśli w międzyczasie dojdzie do zmian składu gospodarstwa domowego nie wpłynie to na wysokość wypłaty kolejnej raty, czy też jednorazowej wypłaty.

17. Jaki organ będzie wypłacać świadczenia z tytułu dodatku osłonowego?

Dodatek osłonowy będzie przyznawał wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji na złożony wniosek. Będą go wypłacały gminy.

18. Gdzie należy składać wnioski?

Wniosek o wypłatę dodatku osłonowego składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek.

Wniosek o przyznanie dodatku osłonowego może być złożony w gminie, bądź drogą elektroniczną. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę dodatku osłonowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej, wniosek ten opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub uwierzytelnia z wykorzystaniem profilu zaufanego.

19. Jak dowiem się o przyznaniu dodatku osłonowego?

Przyznanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta dodatku osłonowego nie wymaga wydania decyzji. Informacja o przyznaniu dodatku osłonowego jest przekazywana na wskazany przez wnioskodawcę adres poczty elektronicznej, a w przypadku braku wskazania poczty elektronicznej wnioskodawca zostaje poinformowany o możliwości odebrania informacji o przyznaniu dodatku osłonowego w urzędzie.

Natomiast odmowa przyznania dodatku osłonowego, uchylenie lub zmiana prawa do tego dodatku oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku osłonowego wymagają wydania decyzji.

20. Komu przysługuje podwyższony dodatek osłonowy?

Wyższy dodatek osłonowy przysługuje gospodarstwom, których głównym źródłem ogrzewania jest: kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi.

By jednak otrzymać wyższy dodatek, konieczny jest wpis tego źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

21. Czy dodatek osłonowy będzie obciążony podatkiem dochodowym?

Dodatek osłonowy ma charakter świadczenia rodzinnego, co więc za tym idzie nie będzie on objęty podatkiem dochodowym, ani nie będzie podlegał egzekucji.

22. Co w sytuacji, gdy mój dochód jest za wysoki?

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywać będzie tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek osłonowy będzie przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku będzie pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych będzie wynosić 20 zł.

23. Czy w związku z rozpatrywaniem wniosku o dodatek osłonowy, organ prowadzący postępowanie w tej sprawie będzie zobowiązany do weryfikacji czy źródło ogrzewania wymienione w art 2 ust. 6 zostało wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynku (CEEB), co daje prawo do uzyskania dodatku w podwyższonej kwocie? Jeśli tak to w jaki sposób? Czy poprzez sprawdzenie w CEEB, czy źródło ogrzewania gospodarstwa domowego faktycznie w nim figuruje?

Urząd Gminy, do którego zostanie złożony wniosek o przyznanie dodatku osłonowego w podwyższonej kwocie będzie miał obowiązek dokonać weryfikacji czy oświadczenie złożone we wniosku przez Wnioskodawcę jest prawdziwe poprzez weryfikację czy główne źródło ogrzewania tego gospodarstwa domowego zostało wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, do którego Urzędy mają dostęp [5].

Dodatkowo należy zauważyć, że za złożenie nieprawdziwego oświadczenia we wniosku mogą zostać uruchomione sankcje karne.

24. Co z gospodarstwami domowymi, które jeszcze nie złożyły deklaracji do CEEB, bo zgodnie z przepisami mają na to rok od wydania komunikatu? Komunikat pojawił się 1 lipca 2021 r., więc mają czas do końca czerwca 2022 r. Czy aby zawnioskować o dodatek osłonowy w podwyższonej kwocie muszą najpierw złożyć deklarację o źródle ogrzewania do CEEB i dopiero potem wniosek o dodatek, gdy chcą otrzymać świadczenie w wyższej kwocie?

Dodatek osłonowy o podwyższonej wartości przysługuje wnioskodawcy, który uzyskał już wpis swojego źródła ogrzewania do CEEB. Jeśli źródło ogrzewania gospodarstwa domowego nie uzyskało wpisu do CEEB, wnioskodawca otrzyma podstawową kwotę dodatku osłonowego, pod warunkiem, że spełni obowiązujące kryteria [5].

25. Zgodnie z przepisami wójt, burmistrz lub prezydent miasta ma 6 miesięcy od dnia otrzymania deklaracji o źródle ogrzewania na wprowadzenie zawartych w niej danych do CEEB. W związku z tym mogą być gospodarstwa domowe, które złożyły deklarację ale jeszcze ich deklaracja nie została wprowadzona do ewidencji. Czy mimo to mogą w wniosku o dodatek ubiegać się o jego podwyższoną kwotę czy w takim przypadku dodatek w podwyższonej kwocie nie przysługuje?

Dodatek osłonowy o podwyższonej wartości przysługuje wnioskodawcy, który uzyskał już wpis swojego źródła ogrzewania do CEEB [5]. Jeśli źródło ogrzewania gospodarstwa domowego nie uzyskało wpisu do CEEB, wnioskodawca otrzyma podstawową kwotę dodatku osłonowego, pod warunkiem, że spełni obowiązujące kryteria. Wniosek o przyznanie dodatku osłonowego można składać w Urzędzie Gminy właściwym wg miejsca zamieszkania do dnia 31 października 2022 roku.

[1] art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111, z 2021 r. poz. 1162, 1981, 2105.).

[2] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2019 r. poz. 1358, 1394, 1495, 1622, 1649, 1655, 1726, 1751, 1798, 1818, 1834, 1835, 1978, 2020, 2166 i 2200.

[3] zgodnie z odpowiednio stosowanym art. 411 ust. 10j pkt 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. z 2021r. poz. 1973, 2127)

[4] zgodnie z art. 2 ust. 18 projektowanej ustawy o dodatku osłonowym minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1)

[5] zgodnie z art. 2. ust. 6 o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1)